

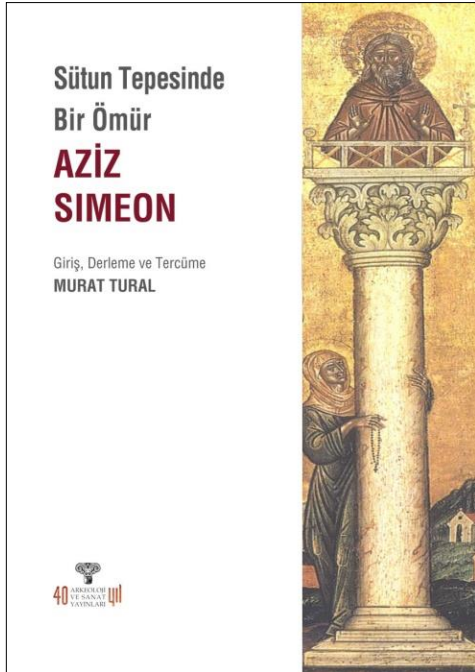

Makalenin Geliş Tarihi: 9 Kasım 2020
Makalenin Kabul Tarihi: 18 Aralık 2020

KİTAP TANITIMI
BOOK REVIEW

*İlkgül Kaya Zenbilci**

Murat Tural, *Sütun Tepesinde Bir Ömür Aziz Simeon, Giriş Derleme ve Tercüme.* Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2018, 170 sayfa, 2 harita, 2 resim, 15x21 cm. ISBN: 978-605-396-462

* Dr. Öğretim Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, ilkgul.zenbilci@yobu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8106-656X

“Sütun Tepesinde Bir Ömür Aziz Simeon” adlı kitabın yazarı Murat Tural yüksek lisansını Orta Çağ Doğu Hristiyanlığındaki mistik hayatı konu edindiği teziyle Celâl Bayar Üniversitesi’nde (2010); doktorasını ise “Seyahatnamelere Göre Moğollar ve Katolik Dünyası: Dini İdealler ve Politik Kaygılar” adlı doktora teziyle Hacettepe Üniversitesi’nde tamamlamıştır (2015). Akademik çalışmalarında ağırlıklı olarak Orta Çağ’ın dini yaşantısı üzerine odaklanan Dr. M. Tural’ın, burada incelediğimiz kitabının yanı sıra; “Orta Çağ Doğu Hristiyanlığında Manastır Hayatı” (IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2011) ve “Orta Çağ’da İslam’ın Kılıcı ve Hristiyanlığın Çekici Selçuklular Franklar” (Timaş Yayınları, 2020) adlı iki kitabı daha yayınlanmıştır. Yazarın ayrıca, Geç Antik Çağ’da Hristiyan eğitimi, Arius, Ulfila ve Nestorius gibi Hristiyan heretik hareketlerinin tanınmış öncüleri, Orta Çağ’da Hristiyanlığın yayılışı, şifacılar, Moğolların ünlü hükümdarı Cengiz Han, 13.-14. yüzyılda seyyahların gözünden Türkistan gibi, birbirinden farklı ve özgün konular üzerine yazdığı çeşitli makaleleri ve bildirileri bulunmaktadır. Dr. M. Tural akademik hayatına Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tarih Bölümü’nde öğretim üyesi olarak devam etmektedir.

“Sütun Tepesinde Bir Ömür Aziz Simeon” adlı eserinde Tural, yayının adından da anlaşıldığı üzere, 4. yüzyıl sonları ile 459/460 arasında Suriye’nin kuzeyinde yaşamış Hristiyan asketiklerden biri olan ve “ilk sütun münzevisi” olarak bilinen Aziz Simeon’u konu edinir.¹ Kitap iki ana kısım içinde on yedi alt başlıktan oluşmaktadır. Birinci kısım yazarın, Aziz Simeon ve onun yolunu takip eden keşişler hakkında Batı dillerinde yazılmış eserler yardımıyla derlediği bilgiler ve bu bilgilere ilişkin yorumlarından oluşur (s. 11-35). Kitabın sonunda, metin içinde yararlanılan yayınların listesi yer almaktadır (s. 157-165). Kitap bu yanı sıra konuyla ilgili çalışma yapacaklara önemli bir katkı sunmaktadır. Kitabın ikinci kısmı Aziz Simeon’un yaşamını anlatan üç dönem metninin İngilizce çevirisinden Türkçeye çevirisini içeren çeviri bölümüdür (s. 37-156).

Birinci bölümde, “Hristiyanlıkta Kutsal Adam: Aziz” başlığı altında, Hristiyanlıktaki azizlik kavramının tanımı verilerek, konuya giriş yapılmaktadır. Yazar, girişin ardından, yayınında aziz olarak ifade edilen kişilerin “Hristiyan münzeviler” olduğuna dair bir açıklamada bulunur. Bu bölümde inzivaya çekilme (*asketizm*) fikri irdelenmektedir ve ilk Hristiyan münzevi Aziz Paul (*Pavlos*),² manastırcılığın kurucusu kabul edilen Aziz Antonius

¹ Ardılı olan ‘Genç’ Simeon ile karıştırılmaması için ‘Yaşlı’ lakabıyla nitelenen Simeon *Stylites* (Συμμεών ὁ στυλίτης), Kilikya ve Euphratensis arasındaki Nikopolis yakınlarında yer alan *Sisa* köyünde (ya da *Sis/Kozan-Adana*) 4. yüzyılın sonlarına doğru (yak. 385-395) ya da tahminen 389 yılında doğmuştur. Ömrünün büyük kısmını sütun üzerinde geçiren Simeon 459/460 yılında ölmüştür. Aziz’in yaşadığı sütunun bulunduğu yerde 476-490 yıllarında bir manastır kurularak burası zamanla Hristiyanlar için hac merkezine dönüşmüştür. Azize ilişkin ayrıca bkz. (Festugiére, 1959: 377-386; Kazhdan ve Ševčenko, 1991a: 1985; Aykıt, 2012:81-104; Kaya Zenbilci, 2018:4).

² Thēbaili Paulos, tahminen 227/230’da Mısır’daki Thēbai kentinde doğmuş; tahminen 341/343’te ölmüştür. Biyografisini yazan Aziz Hieronymos’a (*Ιερόνυμος/St. Jerome*) göre Paulos, Roma İmparatoru Decius’un yönetimi (249-251) altında Hristiyanlara yapılan zulüm sırasında Thēbai Çölü’ne (*Teb*) kaçmış; uzun bir süre bir mağarada yaşayarak, günlerini dua ve tövbe ile geçirmiştir. Hieronymos, Paulos’u ilk Hristiyan münzevi olarak kabul eder. Aziz Paulos hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. (Osippe, 2016:1-19; Rebenich, 2009: 13-27).

(*Anthonios*)³⁻⁴ ve *koenobitik* örgütlenmenin fikir babası kabul edilen Aziz Pachomius (*Pakhomios*)⁵⁻⁶ gibi, kilise tarihinde önemli yer tutan kişilerin biyografisi verilerek, ilk Hristiyan münzeviler (*asketikler*) hakkında okuyucu bilgilendirilmektedir. Bölüm içerisinde ayrıca Doğu Hristiyanlığının bir kolu olan Süryanilikte münzevi yaşamın neyi ifade ettiği üzerinde durulmuş; azizleri diğer dindarlardan ayıran bazı özelliklere değinilmiş; ayrıca monastik toplulukların Orta Çağ toplumuna etki eden iki önemli fonksiyonu olduğuna dair genel bir çıkarım yapılmıştır (s. 11-18).

“Aziz Yaşamöyküsü Yazarlığı”⁷ başlığı altındaki kısımda, yaklaşık olarak 4. yüzyıldan itibaren ortaya çıkan, azizlerin hayat hikâyelerini ve mucizelerini içeren teolojik bir yazın türü olan “*hagiografi*”nin tanımı yapılmaktadır ve hagiografik metinlerin ortak özelliklerine dair bilgi verilmektedir (s. 18-20). Daha sonra, sütun münzevilerinden Aziz Simeon’un hayat hikâyesinin üç versiyonundan ikisinin yazarları ve anonim yazarlı olan üçüncü eser, ayrı başlıklar halinde, modern kaynaklar ışığında tanıtılmış ve kritik edilmiştir (s. 20-23).

Aziz Simeon’un yaşam öyküsünün, kitapta tartışılan üç versiyonundan ilki “Theodoret” alt başlığı içinde ele alınmıştır. Kilise tarihçisi *Kyrrhoslu* Theodoret (*Theodoretos*)⁸ Suriyeli keşişleri tanıttığı *Historia Religiosa*⁹ (444) adlı eserini Simeon henüz hayattayken kaleme almıştır (Aykıt, 2012:83) ve eserde Aziz Simeon’a ilişkin bir bölüm de yer almaktadır. Simeon’un ünü, eserin yazıldığı dönemde hâlihazırda her yere yayılmış durumdadır. Tural, Theodoret’in Aziz Simeon’a dair bakış açısını Theodoret’in eserinde kullandığı dil üzerinden tahlil eder. (s. 20-22).

İkinci alt başlık olan “Antonius” içinde Tural, Theodoret’in eseri ile Aziz Antonius’un Aziz Simeon’a dair kaleme aldığı metnin benzer olduğunu; Antonius’un sade bir anlatımı olduğunu dile getirir (s. 22).

³ Yazar metnin bazı kısımlarında Anthony, bazı kısımlarında Antonius demektedir. Azizin adı Antik Yunancadaki okunuşuyla *Anthonios*’tur (*Ἀντωνιος*). İngilizce literatürde ismin yaygın kullanımı Anthony ya da Latincedeki haliyle Antonius şeklindedir. Metnimizde geçen isimler, Tural’ın kitabının metninde kullanıldığı biçimiyle verilmiştir.

⁴ Tahminen 254-356 yılları arasında yaşamış olan Antonius genel olarak “ilk keşiş” olarak tanımlanır. Antonius, Aziz Paulos’un çağdaşıdır. Kilise Babası *Aleksandriyalı* (*İskenderiye*) Aziz Athanasios 4. yüzyılda Antonius’un yaşam öyküsünü kaleme almıştır. Aziz Antonius’a ilişkin bkz. (Bartelink, 1981:397-413; Meyer, 1950; Gregg, 1980:29-99; Kazhdan, 1991:125-126; Rubenson, 1996:126-141).

⁵ Tural metninde Aziz Pakhomios’un (*Παχώμιος*) adını İngilizce literatürde geçtiği haliyle “Pachomius” olarak vermiştir.

⁶ Aziz Pachomius Mısır’daki *koenobitik* (*koenos-bios*’tan=*ortak yaşam*) Hristiyan manastırcılığının en erken temsilcisidir. Yukarı Mısır’da, pagan bir ailenin oğlu olarak, 290 yılı civarında doğmuş; 346’da kendi kurduğu *koenobitik* bir manastır olan Pbow Manastırı’nda ölmüştür. Pachomius/Pakhomios’a ilişkin bkz. (Halkin, 1982; Rousseau, 1985; Trilling ve Kazhdan, 1991:1549-1550; Goehring, 1996:267-285).

⁷ Türk Dil Kurumu imlâ ve yazım kurallarına göre “yaşam öyküsü” kelime öbeğidir ve ayrı yazılır. Ancak Tural metnin tamamında iki kelimeyi bileşik olarak kullanmıştır.

⁸ Tural, *Kyrrhoslu* Theodoretos’tan (*Θεοδώρητος Κύρρον/Theodoretus*) “Theodoret” adıyla söz eder. Theodoret, tahminen 393 yılında *Antiokheia*’da (*Antakya*) doğmuş ve 457/466’da ölmüştür. Apameia yakınlarındaki bir manastıra giren Theodoret, 423 yılında *Kyrrhos* (Kuzey Suriye’de, Afrin Çayı yakınlarında bir yerleşim) patriği seçilmiştir. Daha detaylı bilgi için bkz. (Baldwin, 1991:2049; Urbainczyk, 2002; Price, 2008:ix-xi).

⁹ Eserin İngilizce çevirisi için bkz. (Price (Çev.), 1985 ve ikinci baskı, 2008).

“Süryanice Yaşamöyküsü” şeklindeki üçüncü alt başlık ise Simeon’un yaşam öyküsünün, azizin adı bilinmeyen bir öğrencisi tarafından yazılan Süryanice versiyonunu kapsamaktadır. Tural, bu başlık altında ele aldığı son versiyonun, Theodoret ve Antonius’un kaleme aldığı diğer iki yaşam öyküsü metniyle karşılaştırıldığında, Simeon’a dair görkemli bir aziz profili çizdiğini belirtir (s. 22-23).

“Sütun Tepesinde Bir Yaşam: Aziz Simeon” bölümünde azizin yaşam öyküsüne değinilerek; Simeon’un sütun üzerinde sürdürdüğü çilekeş yaşamı seçmesinin nedenini Antik Dönem’in kültleriyle ilişkilendiren modern kaynaklardaki görüşlere ve bunun aksini söyleyerek, Simeon’un ilginç deneyimini bir pagan kültürünün devamı gibi algılamamanın yersiz olduğunu savunan A. Kleinberg’in görüşüne yer verilmiştir. Kleinberg’e göre; Simeon’u pagan sütunculardan ayıran önemli farklar bulunmaktadır (2008:166). Tural’ın bu bölümde Simeon’un üzerinde yaşadığı sütunun özelliklerinden de söz ettiği dikkati çeker (s. 23-28).

“Simeon’un Mektupları” başlıklı kısımda Aziz Simeon’un yazdığı ve günümüzde Londra’daki British Museum’un koleksiyonunda bulunan üç mektuptan söz edilir (s. 28-31). Simeon’un mektuplarından ilki Yahudi sinagogları ile ilgili Bizans imparatoru II. Theodosius’a (408-450) hitaben 422/423’te yazılmıştır. Bu mektup azizin ölümünden sonra kaleme alınan Simeon’un Süryanice yaşam öyküsünün içinde de yer alır. Simeon’un ikinci mektubu *Khalkedon (Kadıköy)* Konsili’nde¹⁰ (451) alınan kararlar hakkında piskopos ve keşişlere görüş soran imparator I. Leo’ya (457-474) cevaben kaleme aldığı mektuptur. Sonuncu mektup yine I. Leo’nun görüş talebine karşılık, Simeon tarafından *Antiokheia* piskoposu Basil’e (*Vasileios*) gönderilmiştir. Mektuplar, Simeon’la ilişkili tarihi birer veri teşkil etmesi, Simeon’un dinî ve siyasî alandaki etkinliği, öte yandan kilise tarihi açısından, azizin yaşam öyküsünü anlatan metinler kadar değerlidir. Bu nedenle yazarın, Simeon’un mektuplarına değinmiş olması da son derece önemlidir.

“Simeon’un Örnekliği-Takipçileri” başlığı altındaki bölümde ilkin, Aziz Simeon’un ardında bıraktığı iki önemli eserden söz edilir. Bunlardan ilki, kaynaklarda hakkında herhangi bir bilgi bulunmayan ancak 479-490 dolaylarında inşa edildiği tahmin edilen Kal’at Sim’an’daki kalıntılardır. İkincisi ise Simeon’un zorlu bir mücadeleyi göze alarak başlattığı büyük bir gelenek; yani sütun üzerinde münzevi ve sade bir hayat sürdürme geleneğidir. Bu bölüm içinde ayrıca Aziz Simeon’un yaşamının dine adanmışlığından etkilenen bazı dindar Hristiyanların, onun gibi sütun üzerinde yaşam sürmeyi seçtiği konusu üzerinde durulmaktadır. Bu bölümde adı geçen Hristiyan sütun münzevilerinden Daniel,¹¹ *Genç*

¹⁰ *Khalkedon (Kadıköy)* Konsili 451’de Bizans imparatoru Markianos’un (450-457), Hristiyan dünyasına barış getirmek üzere *Khalkedon*’da topladığı konsildir. Dini danışmanları tarafından yönlendirilen Markianos, konsilde toplanan patriklere, konsilin dikkate almasını beklediği önerileri özetleyen bir dizi mektup göndermiştir. Böylece *Khalkedon*’daki konsil, 4. *ökümenik* konsil ve Hristiyan tarihinde o güne kadar düzenlenen en önemli konsil olmuştur (Kaya Zenbilci, 2017:45). *Khalkedon (Kadıköy)* Konsili’ne ilişkin ayrıca bkz. (Sellers, 1953; Chadwick, 1955:17-34; Morris, 1998:3-46; Price ve Gaddis, 2007; Kaya Zenbilci, 2017:45-47).

¹¹ Aziz Daniel (*Δανιήλ ὁ στυλίτης*), Simeon’un çağdaşıdır. Daniel’in yaşam öyküsü Simeon’dan daha iyi bilinmektedir ve müritlerinden biri tarafından kaleme alınmıştır. Daniel tahmini olarak 409 yılında, Maratha’da doğmuştur. Daniel’i Tanrı’ya adama sözü veren ebeveynleri oğullarını henüz 5 yaşındayken bir manastıra

Symeon,¹² Alypios,¹³ Luka¹⁴ ve Lazaros'un¹⁵ yaşam öykülerine ayrı başlıklar halinde kısaca değinilmiştir (s. 31-35). Kitabın birinci kısmında, sütun üzerinde yaşamın nasıl olduğuna, bunun nasıl bir “adanmışlık” şekli olduğuna dair ayrı bir bölüm bulunmamakla birlikte, gerek Simeon'un yaşamından verilen kesitler, gerekse Simeon'un başlattığı geleneği takip eden diğer azizler üzerinden bu yaşam tarzı hakkında okuyucuya fikir verilmiştir.

Kitabın ikinci kısmı olan çeviri bölümünde, “Aziz Simeon'un Hayatı” başlığı altında azizin yaşam öyküsünü sunan üç ayrı metinle ilişkili olarak üç alt başlık açılmıştır. Bunlardan ilki olan “Yazarı Bilinmeyen Süryanice Metin” başlığı altında Aziz Simeon'un yaşam öyküsünün Süryanice versiyonunun İngilizceden Türkçeye çevirisi yer alır. Süryanice orijinal metin, azizin hayatını anlatan en erken tarihli nüsha kabul edilir ve anonim yazarlıdır. Metin günümüzde British Museum (Londra) koleksiyonunda yer alan Add. 14484 döküm numaralı

verme girişiminde bulunmuşlarsa da; manastırın keşişleri Daniel'i 12 yaşına kadar kabul edemeyeceklerini bildirmişlerdir. Sonradan bu yerel manastıra giren Daniel burada 25 yılını geçirmiştir. 452 yılında Daniel, *Veroia (Halep)* yakınlarında Simeon'u ziyaret etmek üzere yola çıkmış ve Yeruşalim'e uğramıştır. Daniel sonunda Simeon'un yanına ulaşmış ve Simeon tarafından kutsanmıştır. Azize ilişkin daha detaylı bilgi için bkz. (Butler, 1846:703; Dietz, 2004:213; Fox, 1997: 175; Kaya Zenbilci, 2018:5-6).

¹² Aziz Genç Simeon *Stylites* 521 yılında, *Antiokheia*'da (*Antakya*), dindar Hristiyan bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelmiş; 2 yaşında iken vaftiz edilmiştir. Henüz çok küçük bir yaşta iken *Antiokheia* yakınlarında bir dağ üzerinde kurulmuş Thaumistore Manastırı'na girerek; birkaç yıl boyunca, aynı yerde rahip olan bir münzeviye hizmet etmiştir. Günlerini bir sütun üzerinde geçirirken; efendisi 526 yılında Genç Simeon'a bir sütun yapmasını ve üzerinde yaşamasını salık vermiş; Simeon efendisine Tanrı'dan buyruk almışçasına itaat etmiş ve 60 yıl boyunca manastırdaki iki sütun üzerinde dönüşümlü olarak yaşamını sürdürmüştür. 592 yılında Simeon hasta düşmüş ve ardından ölmüştür. Aziz Genç Simeon'a ilişkin daha detaylı bilgi için bkz. (Van den Ven, 1957:1-57; Festugière, 1973:70-73; Kazhdan ve Ševčenko, 1991b:1986-1987; Kaya Zenbilci, 2018:6-7).

¹³ Aziz Alypios *Stylites* (*Αλύπιος ὁ Στυλίτης*) 7. yüzyılın asketikleri arasındadır. Yaşam öyküsüne ilişkin üç orijinal anonim kaynak vardır. Alypios *Hadrianapolis*'te doğmuştur. 53 yıl boyunca sütun üzerinde yaşamıştır. Hayatının son 14 yılı boyunca ayakta duramayacak kadar ağır engellidir. 99 yaşında hayata veda etmiştir. Alypios'a ilişkin bkz. (Filimon, 2015; Kuper, 2016; Kaya Zenbilci, 2018:7-9).

¹⁴ Aziz Luka (*Khalkedonlu/Kadıköylü Loukas*) *Anatolikon themas*ındaki bir köyde, *Attikom*'da, 879 ya da 900 yılında refah içinde yaşayan bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelmiştir. 18 yaşına geldiğinde Bulgarlarla yapılan bir savaş sırasında Bizans ordusunda görev yapmış; 24 yaşına kadar orduda kalmıştır. Daha önce bir sütun münzevisinin çırağı olan iki askerle tanışması sayesinde rahip olmaya karar veren Luka, sade bir yaşam biçimini benimsemiş; bir süre kendini zincirleyip katı bir diyet uygulayarak yaşamını sürdürmüştür. Bir gün ailesinin yanından ayrılarak Olympos Dağı'na gitmiş; burada Aziz Zakharias Manastırı'na girmiştir. Manastırdan kaçarak bir süreliğine Lagaina Köyü'ne giden Luka, oradan da kendi köyüne geri dönmüş; iki buçuk yıl süreyle bir mağarada yaşamıştır. Luka, 933 yılında Aziz Demetrios Manastırı yakınlarındaki babasına ait bir arazide bir sütun inşa etmiştir. 935'ten itibaren *Eutropus* piskoposu Mikhail'in takdisi ve izniyle yeni bir sütun inşa ederek; hayatının 44 yılını *Khalkedon* yakınlarındaki *Eutropus*'ta diktiği bu sütun üzerinde geçirmiştir. Luka 979 yılında hayata veda etmiştir. Aziz Luka'ya ilişkin bkz. (Delehay, 1923:195-237; Kazhdan ve Ševčenko, 1991c:1253-1254; Magdalino, 2002:101; Kaya Zenbilci, 2018:9-10).

¹⁵ Aziz Lazaros Galesiotes (*Leon* olarak da bilinir); 972 yılında *Magnesia* yakınlarındaki bir köyde dindar bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelmiştir. Henüz küçük bir çocukken manastır yaşamını deneyimlemiştir. 14 yaşında Yeruşalim'e giderken yolu üzerindeki Attalia'da kendini bir mağaraya kapatmıştır ve 7 yılını mağarada geçirmiştir. Daha sonra Yeruşalim'e giderek 16 yıl boyunca burada yaşamıştır. Malpadeas Köyü, Galesion Dağı yakınlarındaki Theotokos Manastırı, Koumaron Dağı'ndaki Azize Marina Şapeli gibi çeşitli yerlere giden Lazaros; en son Koumaron'da bir sütun inşa ederek 7 yıl sütun üzerinde yaşamını geçirmiştir. Ardından Galesion Dağı'na çıkan Lazaros bir süre bir mağarada yaşamıştır ve bir sütun daha inşa etse de buradan da ayrılmak zorunda kalmıştır. Galesion'da oluşan üç manastır, sütun üzerinde yaşayan Lazaros tarafından yönetilmiştir. Lazaros 1053'te sütunun tepesindeyken ölmüştür. Azize ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. (Greenfield, 2000; Kaya Zenbilci, 2018:11-12).

eserin içindedir. Metin F. Lent tarafından İngilizceye aktarılmıştır (yayın tarihi 1915) (s. 37-129). Esasen Aziz Simeon'un Süryanice yaşam öyküsünün üç versiyonu vardır. Ancak Tural, Süryanice metnin en erken tarihli kabul edilen nüshasının, Add. 14484'teki metnin İngilizce çevirisini esas almıştır. Tural, Süryanice diğer versiyonlara ilişkin ise dipnotta bilgi vermiştir (s. 37, dipnot 10).

İkinci kısımdaki ikinci alt başlık "Theodoret - Symeon (Stylites)", Theodoret'in Aziz Simeon hakkında yazdığı yaşam hikâyesinin, R. M. Price tarafından (yayın tarihi 1985) ve R. Doran tarafından (yayın tarihi 1992) İngilizceye çevrilen versiyonunun Türkçe çevirisini içermektedir (s. 129-142). Son olarak "Antonius" başlığı altında Aziz Antonius'un kaleme aldığı Simeon'un öyküsünün son versiyonunun A. L. Hayes'in editörlüğünü yaptığı *Church And Society In Documents 100-600 A.D.* (Toronto, 1995) adlı yayında yer alan metinle birlikte, bir başka yayında R. Doran tarafından İngilizceye aktarılan metni Türkçeye çevrilerek verilmiştir (yayın tarihi 1992) (s. 142-156). Ancak kitapta üç metnin ortak ve ayrılan yanlarına değinilmemiştir.

Kitabın sonunda dokuz sayfalık kaynakça (s. 157-165), görseller (s. 166-169) ve yazarın kısa biyografisi (s. 170) yer almaktadır. Eserin kaynakçası değerlendirildiğinde, yazarın ağırlıklı olarak İngilizce yayınlardan yararlandığı dikkati çeker. Türk araştırmacılar tarafından yazılmış kitap, tez, ansiklopedi maddesi ve makalelerden de metin içerisinde faydalandığı görülmektedir.

Yazar kitabında Türkçe karşılığı bulunmayan bazı İbranice kelimeleri dipnotlarda açıklayarak ve ikinci bölümde, yaşam öykülerinin versiyonlarında kutsal metinlere atıfta bulunulan kısımları dipnotlara Eski Ahit ve Yeni Ahit'teki bölüm, bap ve ayet numaralarıyla ekleyerek okuyuculara kolaylık sağlamıştır.

Aziz Yaşlı Simeon sütun azizlerinin öncülüdür ve ardından gelen pek çok dindara, tevazu içinde sürdürdüğü yaşamı, sabrı, dinine olan bağlılığı, öğretileri ve inancı ile örnek olmuştur. Aziz'in ölümünden sonra çeşitli bölgelerde dindar Hristiyanlar onun gibi sütun üzerinde yaşamayı seçmiş ve bu türden bir yaşamı seçerek dinlerine olan bağlılıklarını göstereceklerine ve artıracaklarına inanmışlardır. Bu anlamda ilk sütun münzevisi olması ve pek çok kişiyi etkilemiş olması nedeniyle Aziz Simeon kilise tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Hristiyanlıkta azizlerin yaşam öyküleri 4.-7. yüzyıllarda oldukça yaygındır. Bu metinler kendini Tanrıya adanmış, bedenini terbiye etmeyi yaşam biçimi olarak benimsemiş, günlerini dua, tövbe ve ibadetle geçirip, hastaları iyi ederek mucizeler yaratmış, kutsal sayılan insanların olağanüstü hikâyelerini içerir. Bu türden yaşam öykülerinde zikredilen yer ve kişi adları, çeşitli unvanlar, eserin yazıldığı dönem içindeki dini tartışmalar, siyasi ve tarihi olaylar hakkında verilen bilgiler son derece önemlidir. Nitekim Tural'ın burada ele aldığımız kitabında Aziz Simeon'un yaşam öyküsünün üç versiyonunun çevirisinin yapılması tarih biliminin yanı sıra sanat tarihi, halk bilimi, teoloji gibi birçok disiplin için önemli bir kaynak

oluşturur. Eserlerin Türkçeye çevrilmesi bu kaynaklara ulaşamayan Türk araştırmacılar için büyük kolaylık sağlamıştır.

Aziz Simeon Bizans dönemi eserlerinde sıklıkla betimlenen bir aziz olmuş ve tasvirleri, azizin kültürünün gelişimine katkı sağlamıştır. Bu bağlamda Aziz Simeon sanat tarihsel açıdan da önemli bir azizdir. Bu kitap Aziz Simeon'un yaşam öyküsünün versiyonlarını Türkçeye aktararak bir arada sunması bakımından, sanat tarihinin metodolojisi içinde yer alan ikonografik çözümleme bağlamında yararlanılabilecek, Aziz Simeon'u tasvir eden eserlerin incelenmesinde sanat tarihçilere fikir verebilecek, güncel ve derli-toplu bir çalışma niteliği taşımaktadır.

Kaynakça

- Aykit, D. A. (2012). Akdenizli Bir Keşiş: Sütuncu Simeon. *Din Bilimleri Akademik Araştırmalar Dergisi*, 12(2), 81-104.
- Baldwin, B. (1991). Theodoret of Cyrrihus. A. Kazhdan (Ed.) içinde, *The Oxford Dictionary of Byzantium*, III. New York-Oxford: Oxford University Press. s. 2049.
- Bartelink, G. J. M. (1981). Die älteste lateinische Übersetzung der Vita Antonii des Athanasius im Lichte der Lesarten einiger griechischer Handschriften. *Revue d'Histoire des Textes*, 11, 397-413.
- Butler, A. (1846). St. Daniel, The Stylite, C. İçinde, *The Lives of The Fathers, Martyrs, and Other Principal Saints*, (s. 703). New York.
- Chadwick, H. (1955). The Exile and Death of Flavian of Constantinople: A Prologue to The Council of Chalcedon. *The Journal of Theological Studies*, 6(1), 17-34.
- Delehaye, H. (1927). *Les Saints Stylites*. Brüksel, Paris.
- Dietz, M. (2004). Daniel The Stylite. P. G. Jestice (Ed.) içinde, *Holy People of The World A Cross-Cultural Encyclopedia*. Santa Barbara-California, Denver-Colorado, Oxford-England. s. 213.
- Filimon, F. (2015). *Pillar of the Communities: The Lives of Alypius the Stylite*. [Basılmamış Yüksek Lisans Tezi]. Central University Medieval Studies.
- Festugière, A. M. (1959). *Antioche Païenne et Chretienne, Ubanus, Chrysostome et Its moines de Syrie*. Paris.
- Festugière, A. M. (1973). Types épidauriennes de miracles dans la vie de Syméon Stylite le Jeune. *Journal of Hellenic Studies*, 93, 70-73.
- Greenfield, R. P. H. (2000). *The Life of Lazaros of Mt. Galesion An Eleventh Century Pillar Saint*. Washington, D. C.
- Fox, R. L. (1997). The Life of Daniel. M. J. Edwards ve S. Swain (Ed.) içinde, *Portraits: Biographical Representation in The Greek and Latin Literature of The Roman Empire*, (s. 175). Oxford: Clarendon Press.
- Goehring, J. E. (1996). Withdrawing from the Desert: Pachomius and the Development of Village Monasticism in Upper Egypt. *The Harvard Theological Review*, 89(3), 267-285.
- Gregg, R. C. (Çev.) (1980). *Athanasius: The Life of Anthony nd The Letter to Marcellinus*. New Jersey: Paulist Press, Inc.
- Halkin, F. (Ed.) (1982). *Le Corpus Athénien de Saint Pachôme*. Cenova.
- Kazhan, A. (1991). Anthony The Great. A. Kazhdan (Ed.) içinde, *The Oxford Dictionary of Byzantium*, I. New York-Oxford: Oxford University Press. s. 125-126.
- Kazhdan, A. ve Ševčenko, N. P. (1991a). Symeon The Stylite The Elder. A. Kazhdan (Ed.) içinde, *The Oxford Dictionary of Byzantium*, III. New York-Oxford: Oxford University Press. s. 1985-1986.
- Kazhdan, A. ve Ševčenko, N. P. (1991b). Symeon The Stylite The Younger. A. Kazhdan (Ed.) içinde, *The Oxford Dictionary of Byzantium*, III. New York-Oxford: Oxford University Press. s. 1986-1987.
- Kazhdan, A. ve Ševčenko, N. P. (1991c). Loukas The Stylite. A. Kazhdan (Ed.) içinde, *The Oxford Dictionary of Byzantium*, II. New York-Oxford: Oxford University Press. s. 1253-1254.
- Kaya Zenbilci, İ. (2017). *Orta Bizans Dönemi Konstantinopolis Manastır Atölyeleri ve Resimli El Yazmaları Üretimi*. [Basılmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Kaya Zenbilci, İ. (2018). Münzevi Yaşam Fikrinin Bizans Tasvirlerindeki Yansımaları: Sütun Üzerinde Yaşayan Azizler. M. Evsile ve diğerleri (Ed.) içinde, *Sosyal Bilimlerde Güncel Akademik Çalışmalar*, c. III (s. 1-36). Ankara: Gece Kitaplığı.
- Kleinberg, A. (2008). *Flesh Made Word: Saint's Stories and The Western Imagination*. Londra: The Belknap Press.
- Kuper, C. N. (2016). *Life of Alypius the Stylite (BHG 65)*. https://www.academia.edu/26469269/The_Life_of_Alypius_the_Stylite_BHG_65_translati_on_with_notes

- Magdalino, P. (2002). What We Heard in The Lives of The Saints We Have Seen with Our Own Eyes: The Holy Man As Literary Text in Tenth-Century Constantinople. J. Howard-Johnston ve P. A. Hayward (Ed.) içinde, *The Cult of Saints in Late Antiquity and The Early Middle Ages, Essays on The Contribution of Peter Brown*, (s. 83-114). Oxford: Oxford University Press.
- Meyer, R. T. (1950). *The Life of St. Anthony*. Westminster.
- Morris, J. R. (1998). Chalcedon and Contemporary Christology: A New Direction for An Ancient Christology. *Angelicum*, 75(1), 3-46.
- Osppe, C. P. Z. (2016). *Early Christian Ascetism in The Vita of St Paul The First Hermit*. https://www.academia.edu/30467504/Early_Christian_asceticism_In_the_Vita_of_St_Paul_the_First_Hermit
- Price, R. M. (Çev.) (1985/2008). *A History of The Monks of Syria by Theodoret of Cyrrhus*. Kentucky: Cistercian Publications-Liturgical Press.
- Price, R. ve Gaddis, M. (Ed. ve Çev.) (2007). *The Acts of the Council of Chalcedon*. (Translated Texts for Historians), c. I-III. Liverpool: Liverpool University Press.
- Rebenich, S. (2009). Inventing an Ascetic Hero: Jerome's Life of Paul the First Hermit. A. Cain, J. Lössl (Ed.) içinde, *Jerome of Stridon. His Life, Writings and Legacy*, (s. 13-27). Farnham: Ashgate.
- Rousseau, P. (1985). *Pachomius: The Making of a Community in Fourth Century Egypt*. Los Angeles.
- Rubenson, S. (1995). *The Letters of St. Anthony Monasticism and Making of A Saint*. Minneapolis: Fortress Press.
- Sellers, R. V. (1953). *The Council of Chalcedon*. Londra.
- Trilling, J. ve Kazhan, A. (1991). Pachomios. A. Kazhdan (Ed.) içinde, *The Oxford Dictionary of Byzantium*, III. New York-Oxford: Oxford University Press. s. 1549-1550.
- Tural, M. (2018). *Sütun Tepesinde Bir Ömür Aziz Simeon, Giriş Derleme ve Tercüme*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Urbainczyk, T. (2002). *Theodoret of Cyrrhus: The Bishop and the Holy Man*. Ann Arbor: University of Michigan.
- Van den Ven, P. (1957). Les écrits de S. Syméon le Jeune avec trois sermons inédits. *Muséon*, 70, 1-57.

